

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-04199/2011-ERU

Jihlava 29. června 2012

Číslo jednací: 04199-5/2011-ERU

ROZHODNUTÍ č. KR05212 o uložení pokuty

Novelizací zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), zákonem č. 211/2011 Sb., kterým se mění energetický zákon a další související zákony (dále zákon č. 211/2011 Sb.), přešel výkon dozoru nad dodržováním povinností stanovených energetickým zákonem s účinností od 18. srpna 2011 ze Státní energetické inspekce na Energetický regulační úřad se sídlem Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava, IČ: 70894451. V návaznosti na tuto skutečnost byl Státní energetickou inspekcí správní spis č. [REDAKCE] předán k dalšímu řízení výše uvedenému Energetickému regulačnímu úřadu, kde je dále veden pod číslem jednacím 04199/2011-ERU.

Energetický regulační úřad (dále jen „ERÚ“) jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 458/2000 Sb.“), ve správním řízení sp. zn. KO-04199/2011-ERU zahájeném dne 1. června 2012 z moci úřední podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE] ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb. rozhodl

takto:

I.

Fyzická osoba podnikající: [REDAKCE]

s místem podnikání: [REDAKCE]

IČ: [REDAKCE]

DIČ: [REDAKCE]

bankovní spojení: [REDAKCE]

číslo účtu: [REDAKCE]

za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., naplněného porušením zákazu uvedeného v ustanovení § 68 odst. 3 téhož zákona, kterého se dopustila tím, že dne 9. června 2011 prováděla v prostoru ochranného pásma plynárenského

zařízení v obci Libchavy u č. p. 147 na pozemku č. 1387, katastrální území Horní Libchavy, okres Ústí nad Orlicí, výkop pro uložení kanalizačního potrubí za pomoci strojního mechanismu takovým způsobem, při kterém došlo k poškození mechanické celistvosti středotlaké plynovodní přípojky PE dimenze DN 32 a touto činností v konečném důsledku ohrozila spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, se ukládá pokuta podle § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb. ve výši **40 000 Kč** (slovy: čtyřicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 05212.

II. Fyzická osoba podnikající [REDAKCE], je podle ustanovení § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, povinna uhradit náklady řízení ve výši paušální částky **1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 052121.

Odůvodnění

Dne 10. srpna 2011 sepsali pověřeni kontrolní pracovníci SEI protokol o výsledku kontroly, zahájené dne 25. července 2011 podle § 93 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb. u fyzické osoby podnikající [REDAKCE] (dále jen „fyzická osoba podnikající [REDAKCE]“). Předmětem kontroly bylo dodržování ustanovení § 68 zákona č. 458/2000 Sb.

Kontrola byla provedena na základě pověření SEI čj. [REDAKCE] ze dne 20. července 2011, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 552/1991 Sb.“).

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení (v postavení zhotovitele předmětu díla) prováděl dne 9. června 2011 v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení zemní výkopové práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Splašková kanalizace Libchavy“ v obci Libchavy u č. p. 147 na pozemku č. 1387, katastrální území Horní Libchavy, okres Ústí nad Orlicí. Při realizaci výkopu pro uložení kanalizačního potrubí za pomoci strojního mechanismu (bagr Caterpillar 3080) došlo k poškození plynové přípojky PE dimenze DN 32 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství cca 198 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 23 minut) v důsledku vzniklého otvoru v plynovodním potrubí o ploše 2 cm² (ve smyslu provozních dat zaznamenaných v Protokolu o úniku plynu z poškozeného [REDAKCE] ze dne 10. června 2011). V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu konečným zákazníkům.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému provozovateli distribuční soustavy, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 9. června 2011.

Šetřením ERÚ, vedeným v oblasti povinností zhotovitele stavby, bylo zjištěno, že stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby, byla realizována na základě pravomocného rozhodnutí, vydaného speciálním stavebním úřadem ke zřízení stavby na vymezených pozemcích katastrálních území Dolní Libchavy, Prostřední Libchavy a Horní Libchavy (Městský úřad Ústí nad Orlicí, Odbor životního prostředí, Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí, č.j. [REDAKCE] ze dne 22. září 2010), zakládajícího právo stavebníka k realizaci stavby ve smyslu technické dokumentace, odsouhlasené ve vodoprávním řízení. Zhotovitelem výše uvedené části stavby byl účastník řízení, tj. fyzická osoba podnikající [REDAKCE].

Dále pak bylo zjištěno, že před započítím stavebních prací byly vzájemné vztahy mezi přímými účastníky výstavby, tj. subjektu v postavení objednatele předmětu díla (společnost Strabag a.s., Na Bělidle 198/21, 150 00 Praha 5) a subjektu v postavení zhotovitele předmětu díla (fyzická osoba podnikající [REDAKCE]) upraveny písemnou Smlouvou o dílo č. [REDAKCE] ze dne 9. května 2011. Objednatel stavby předal zhotoviteli staveniště dne 24. května 2011 (podle Zápisu o předání a převzetí staveniště).

Společnost RWE Distribuční služby, s.r.o., jako provozovatel dotčené plynárenské soustavy, vydala dne 4. května 2011 Stanovisko č. 1798/11/133 z pohledu dotyku na plynárenská zařízení v zájmovém území výstavby obsahující vymezení podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení s platností jeden rok. Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z převzaté stavební dokumentace. Dne 17. května 2011 bylo prokazatelně provedeno přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu barvou na osu potrubí (dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení z téhož dne, ve kterém byly současně stanoveny další podmínky pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení). Ve stanovisku je zhotoviteli stavby stanovena povinnost učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu, nepoužívat nevhodné nářadí a zeminu těžit pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Účastník řízení při zvoleném pracovním postupu k zajištění své pracovní činnosti, při které došlo k aktivnímu zasazení podzemního plynárenského zařízení, použil strojní mechanizaci (bagr Caterpillar 3080), a tak postupoval v rozporu s touto písemně stanovenou podmínkou správce distribuční soustavy, kterou měl jako zhotovitel předmětu díla závazně dodržet. Účastník řízení tak zároveň v přímé souvislosti se způsobem zajišťované činnosti v ochranném pásmu podzemního plynárenského zařízení nerespektoval část IV. přílohy č. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb.,

o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích (mj. stanovující, že v ochranných pásmech lze provádět zemní práce pouze při dodržení podmínek stanovených jejich provozovateli podle zvláštního právního předpisu – tj. např. energetického zákona), a nevynaložil tak veškeré úsilí, které bylo z hlediska jeho řádného zabezpečení proti možnému poškození požadováno, aby k porušení tohoto energetického zařízení při provádění stavební činnosti nedošlo.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených ve spisu SEI a jsou uvedeny v Protokolu č. [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 10. srpna 2011, se kterým byla fyzická osoba podnikající [REDAKCE] dne 12. srpna 2011 prokazatelně seznámena při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdila svým podpisem. Ke zjištěním uvedeným v dotčeném protokolu nebyly podány žádné námítky, přestože byl účastník řízení řádně poučen o jejich možnosti v souladu s ustanovením § 17 zákona č. 552/1991 Sb. Kontrolní spis SEI pak byl v souladu s přechodnými ustanoveními zákona č. 211/2011 Sb. následně předán ERÚ k dalšímu řízení.

Protože skutečnosti zjištěné při kontrole jsou v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností ERÚ podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb. správní řízení o uložení pokuty. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení čj. 04199-3/2012-ERU dne 1. června 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení podle § 36 zákona č. 500/2004 Sb. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení, ani nenavrhnul žádné další důkazy. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu čj. 04199-1/2011-ERU za zcela dostačující a sám z moci úřední dokazování v průběhu správního řízení také nedoplnil. Dne 18. června 2012 zaslal ERÚ prostřednictvím datové schránky dopis, ve kterém informuje účastníka řízení v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil a vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Tím, že účastník řízení při provádění díla postupoval v rozporu s dikcí § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., kategoricky zakazující v ochranném pásmu provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenské zařízení, jeho spolehlivost a bezpečnost provozu a dále explicitně stanovující, že při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení, dopustil se jako zhotovitel zemních prací správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní

činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit tato ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Vzhledem k objektivní odpovědnosti účastníka řízení za naplnění skutkové podstaty této zakázané činnosti, když fyzická osoba podnikající [REDAKCE] nevyvalovala veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem provádění činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a nezvolila pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození podzemního středotlakého plynárenského zařízení nedošlo, ukládá ERÚ v souladu s ustanovením § 18 odst. 3 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., pokutu ve stanovené výši. Za porušení ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) může ERÚ podle § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb. uložit pokutu do výše 15 milionů Kč.

Úřad se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky ustanovení § 91d odst. 1 zákona č. 458/2000 Sb., tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl ERÚ k dispozici a také z vyjádření samotného účastníka řízení nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný správní delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb. Energetický regulační úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení správního orgánu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobných jednání odradila i jiné nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníkovi řízení. Zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele správního deliktu, aby v něm byla obsažena jeho represivní funkce, aniž by byl pro účastníka řízení likvidační. Při stanovování konkrétní výše pokuty ERÚ předně vychází ze zákonem předepsaných kritérií v souladu s ustanovením § 91d odst. 2 zákona č. 458/2000 Sb., které má v sobě tato pokuta odrážet, a to ze závažnosti správního deliktu, způsobu jeho spáchání a jeho následkům, doby trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení výše pokuty se ERÚ zabýval nejprve otázkou závažnosti správního deliktu, při posuzování této závažnosti bylo přihlídnuto zejména k energetické důležitosti podzemního středotlakého plynárenského zařízení a k jeho přenosové kapacitě. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaké plynárenské zařízení PE dimenze DN 32 a v důsledku tohoto poškození nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu konečným

zákazníkům. Tyto skutečnosti správní orgán považuje za polehčující a přihlédl k nim při stanovení výše pokuty.

Dále se úřad zabýval otázkou způsobu spáchání správního deliktu a okolnostmi, za kterých byl spáchán. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlédnuto k faktu, že zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu plynárenského zařízení za pomoci strojní mechanizace, ačkoliv měl účastník řízení závazně dodržet písemně stanovenou podmínku správce distribuční soustavy nepoužívat nevhodné nářadí a zeminu těžit pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí, kterou však porušil a použil ke své činnosti v ochranném pásmu bagr Caterpillar 3080. K této skutečnosti přihlédl správní orgán jako k přitěžující.

V neposlední řadě se ERÚ zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození středotlakého plynárenského zařízení PE dimenze DN 32 došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 23 minut. Vzniklé poškození předmětného zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. K těmto skutečnostem bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty jako k polehčujícím okolnostem.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy nutno zohlednit, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení zákona č. 458/2000 Sb. ve věcné působnosti ERÚ. Lze tedy konstatovat, že ve věcné působnosti ERÚ porušil účastník řízení tento právní předpis poprvé, což je opět zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle zákona č. 458/2000 Sb. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného zákonem č. 458/2000 Sb. a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci, nemůže však být v žádném případě považována za likvidační.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem I. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 40 000 Kč, a to za správní delikt podle zákona č. 458/2000 Sb. Souběžně je výrokem II. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 zákona č. 500/2004 Sb. k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí. Při písemném styku uvádějte vždy číslo jednací.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

